

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Viridarivm Sanctorvm

Ex Menæis Græcorum lectum, translatu[m] et Annotationib. similibusq[ue]
passim, historijs Latinis, Græcis; editis, ineditis illustratum

Rader, Matthäus

Avgvstae Vindelicorvm, 1607

Synaxis S. Ioannis Baptistae Et Dextræ illius translatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43013

5. Scetana eremus seu Scetina, siue Scithiaca à σκήτη seu σκίτις siue σκίθις dicta magnâ sanctorum patrum frequentia nobilitata, Aegypti saltus est circa Maream lacum. Socrates lib. 4. c. 18. Callistus lib. 8.

6. Pro eunucho se gessit, vt esset extra sexus suspicionem. Hinc opinor, S. Saba, fortè * nonnunquâ * in eius vita, alia re-
** Quâquâ in eius vita, alia re-* deceptus decreuit, vt nullus in cœnobium suum nisi barbatus admitteretur.

feratur Poterat & tribus illis Atheniensium virginibus *causa, im-* ignosci, quæ studio sapientiæ, incensæ mutarunt *puberes. n.* vestes, vt publicè docentem in Academia possent *anachore-* audire Platonem.

tis & monachis perire Poterat & Spartanis coniugibus, quæ viros suos è custodia beneficio mutatæ vestis eripuerunt, vadesq; interim ipsæ in carcere virili tectæ veste *lucrare* tuerunt. Val. Max: lib. 4. c. 6.

Quod & D. Basilius affirmat Sed non ferendæ, quæ non optimo fine, militari habitu castra sequuntur, vt nuper Margarita quædam, Danielis nomen ementita, septem stipendia fecit, vxorem duxit ipsa vxor, ac tandem vir sceminam, cum se hermaphroditum finxisset, edidit, & quæ alia designauit, literis patriâ linguâ commendata leguntur.

7. Idem crimen Marinæ, quæ Marinum se nuncuparat, impactum, vt in historia eius leges, nec rarò in alijs sanctorum gestis id genus criminationis sanctis obiectum, plura infra.

7. Sept. *Eadem historia narratur 7. 1. 6. 10. 11. 12.* SYNAXIS S. IOANNIS BAPTISTAE ET DEXTRÆ illius translatio.

Posti-

POstridie † Theophaniorum † celebra-
 mus Synaxin sanctissimi vatis & prodro-
 mi Baptistæ, quam ex prisca retroque ac-
 cepta consuetudine seruamus, aliis illius fe-
 stis diebus adiunctam, ne quid de miraculis
 illius taciti prætereamus. Concurrit autem
 & venerandæ illius manus ad † regiam vr-
 bem translatio, quæ hoc facta est modo.

† Epipha-
 niæ domini
 † Festum
 diem

† Constan-
 tinopol.

† Sebaste, vbi Præcursoris corpus huma-
 tum dicitur, Lucas Euangelista, dextram ex
 prophetæ corpore manum detraxit, secum-
 que Anthiochiam deportauit, vbi plurima
 designauit miracula. Inter quæ draco erat in
 finibus illis latitans, quem ciues Deum arbi-
 trati anniuersario sacro, homine per Græca-
 nicam sortem delecto colebant.

† Ciuitas
 diurno iti-
 nere Hiero-
 solymis di-
 stans ab
 Herode cõ-
 dita.

Accidit dein progressu temporis, vti
 Christianum fors attingeret, qui draconi
 † filiam suam victimam obiiceret. Draco
 quippe è speleo suo proreptans, vt inexe-
 ctatum subito portentum parebat, atque
 immane hians victimam hauriebat, ac den-
 tibus horrendum in modum discerpebat.
 Quapropter virgunculæ parens Deum, Di-
 uumque Ioannem multis lacrimis depre-
 catus, filiam vti suam à tam atroci & infami
 letho eriperet, huiusmodi artificium com-
 miniscitur. Impetrat potestatem colendæ
 sanctæ, Præcursoris manus; quam dum
 * exoscu-

† Virgine
 pubertatis
 annos in-
 gressam.

† Ne aduer-
teret custo-
des, pecu-
nia, quasi
imprudens
in terrā ef-
fudit, ad q̄
flexere ocu-
los & ma-
nus custo-
des.

† ex osculatur, clam dentibus pollicem mor-
su auellit, desideratoque pignore potirus
templo egreditur, dieque sacrificii destina-
to, populo frequentissimo filiam pater ap-
portat, proximusque iam draconi, postquā
illum aperto rictu hiantem vidit, hostiam-
que anhelantem, sacrum illum digitum in
medias hiantis fauces coniicit, quo ille bolo
repente interemptus concidit, paterque fi-
liam necato dracone viuam retulit, ingens-
que miraculum atque genus liberationis
admirandum publicè prædicauit. Populus
inuitati facti portento attonitus, persolutis
Deo & Dei prodromo Ioanni gratias, ma-
gnificentissimam † ædem suis sumtibus ex-
ædificauit.

† In quâ dicitur ab
altitudine
in qua digi-
tus repositus
est
Met. ca. 14

Dicitur Episcopus die sacro S. cruci
exaltatæ, venerandam hanc manum, spe-
ctante populo, sublimem tollere, eamq; dū
tollitur, subinde explicari, subinde per se
contrahi: atque per explicatam quidem
manum frugum vbertatem portendi, con-
tractione verò, a ñone caritatem denunciari.

†. AC.

CMLVI.

Jo. ane. XII

Quapropter multis Imperatoribus in
votis erat, si qua ratione per translationem
fieri posset, ut illa manu potirentur, præser-
tim Constantino & Romano Porphiroge-
nitis. Vnde & † his imperitantibus, ab An-
thiocheno quodam diacono, qui Iobus au-
diebat

diebat, circa horam illam vespertinam, quã
 Christiani veteres pro more diem lumi-
 num celebrantes Sanctificationis mysteriũ
 peragebant, sacra præcursoris dextra subdu-
 cta & translata (Constantinopolim) est, quã
 Imperator, religiosissimus pietatis cultor,
 magno desiderio exosculatus, in regia de-
 posuit.

*P.R. Constantino
 VIII. solo
 45 Baroni
 us in An-
 nali. x
 Vide 3 sepe
 in Menais.*

ANNOTATIONES.

EXtat hæc historia fusius, apud Metaphrastem
 xxix. Augusti in cæde D. Ioannis Baptistæ de-
 scripta. Celebrabatur memoria huius manus *ἐν*
τοῖς φορακίς. Quæsitum est quo loco reposita fue-
 rit manus D. Ioannis Baptistæ Constantinopoli.
 Verba in Menais Venetijs, anno M. D. LI. in folio
 editis hæc leguntur: *τελείται δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις*
ἐν τοῖς φορακίς. quis ergo locus ἐν τοῖς φορακίς; Re-
 spondit mihi per literas doctissimus noster Gret-
 serus, & affirmavit in suo Menæorum exemplari,
 legi ἐν τοῖς* Σφορακίς. Id porro templũ non fuisse in
 Hebdomosed alibi: de quo in originib⁹ Cōstantino
 politanis ex Boica Bibliotheca petitis, nec dum edi-
 tis ita scriptum reperitur: *Τὸν δὲ ἅγιον θεόδωρον τὸν*
Σφορακίς ἐκτίσεν Σφορακίῳ πατρικίῳ ἐν τοῖς χρόνοις
Ἀρκαδίου καὶ Θεοδοσίου υἱῶ αὐτῆ. εἰς δὲ μέγῳ τῆς ἐκκλη-
σίας εἰς πίσον τῶν κατηχομένων ἐπέθηκε χρυσοῦ κεντηνά-
ρια τρεῖς, καὶ παρεῖλον χρόνοι ἔργ. ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆ
μαυρικῆς ἀνακοσμήσεν αὐτὸν κτίσας καὶ εὐκτήριον τῆ ἀ-
γίας Γεωργίου ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοκρατείας τῆ βασιλείας λέον-
τος ἀνελθὼν ῥωμαῖός τις τῆ ἐυξασθαι εἰς τὰς ναῦς τῆς
πόλεως, εἶδε ῥωμαῖὰ γράμματα τὰ λέθινα ἐπὶ τῆ πίσον
καὶ τὴν δὲ δύναμιν αὐτῶν γνῆς ἐγνώρισεν τῷ βασιλεῖ λέοντι
καὶ

* Σφορακίς
 λέγε.
 ap. Suidã
 Σφορακίος

ἡ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ χρῆμα, ἡ ἐποίησεν αὐτὸν Ἰλαρίον
 δὲ αὐτῷ ἡ χάραγμα λίτρας ἑξακοντα. τὸν δὲ πρό-
 δρομον τὸν εἰς τὴν πόλιν αὐτῆ ἰσφωράτι ἀνήγει-
 ρεν. Quæ ego sic intelligo. S. Theodori templū
 quod Sphoratiij dicitur, condidit Sphoratus pa-
 tricius Arcadij & Theodosij eius filij temporibus.
 Ad partem vero templi in Pinso Catechumenorū
 appellati, contulit auri pondo tria. Annis porro
 cxxxiii. elapsis Mauritius Imperator illud in-
 stauravit, facellumq; D. Georgio adiecit. Impe-
 rante postea Leone, Romanus quidam pietatis &
 religionis causa Constantinopolim venit, uti sacras
 illic ædes venerabundus obiret, qui, cum in Pinso
 characteres Latinos videret, & quid indicarent,
 intelligeret, exposuit rem Imperatori, qui Roma-
 num in Illustrium, ut vocantur, ordinem relatum
 auro signato triginta librarum donavit. S. verò
 Ioanni prodromo Sphoratus templum in loco,
 quem Concham appellant, excitavit.

ib. 15. c. 23

Fuit & alia ædes D. Ioanni condita Constanti-
 nopoli à Studio quodam itidem Romano illustri,
 quem Ecclesiastica laudat historia cum Marcello.

Ab Antiocheno Diacono Iobo] Apud
 Metaphrastem & Curopalaten dicitur Iob, hic Dia-
 conus. Antiochia porro ea tempestate in Sarace-
 norum potestate erat, capta A. C. DCXXXVII. man-
 sitq; in eorum ditone vsq; ad MXXVIII. Baronius
 t. 8. Desiderabant ergo Christiani hanc manum
 ereptam ex barbarorum potestate, quam olim Iu-
 stinianus transtulerat sed remisit Antiochiam.

† A. C. 956
 Idem Ro-
 mam tras-
 tulit Edes-
 sa Cōstan-
 tinopolim

In Regia deposuit] Curopalates. † Adducta
 est eodem tempore ex Antiochia in urbem regiam
 veneranda Præcursoris manus, à quodam Diaco-
 no, Iob. nomine, furto rapta, quæ cum ad Chal-
 cedo-

S. IACOBVS NISIBENVS EP. 17

cedonem peruenisset, Imperator missa regia triremi, & Senatorij ordinis principibus, egresso quoque obuiam Patriarcha Polyeucto, toto comitante clero, cum facibus & lampadibus & thure eam in regiam perduxit.

Iuuat hanc salutarem dextram sacro carmine venerari.

*Salue dextra potens Domini cui tingere fas est
Purius Hesperio sidere fonte caput,
Dextra potens salue mundi cui tempora parent,
Terraq; vel profert iussa vel abdit opes.
Amphitruoniades toto quam corpore Lernam
Cadere vix potuit, pollice Diue potes?
Pollice si tantum potes vno sternere monstrum,
Quid manus ipsa potest, quid potes ipse manus?
An quia dextra Deum tetigit, Deus haesit in illas?
Et facit ipse Deus, quod facit illa manus?*

*Christi
imaginem
ad Abagaru
quondam
missum
A. C. 254.
de qua in
fra.*

S. IACOBVS NISIBENVS EPISCOPVS. Idib. Sept. 13. A. C. 335.

Hic Nisibi inclyta vrbe natus & educatus, cum vitam quietam & à turbis remotam affectaret, altissimos rupium vertices occupauit, inopemque solitudinis asperitatem generoso cõplexus animo peræstatem vrebatur, per hyemé frigore & rigore vexabatur. in cibū quod inculta tellus vltro proferebat: in potionem, certum aquę modum adhibebat, simplici vnicoque contentus indumento. Et in corpus quidē hos sumptus faciebat, animum verò cœlestibus

B epulis